

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

19.4.2010

B7-0241/2010

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια της ερώτησης για προφορική απάντηση B7-0206/2010

σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 5, του Κανονισμού

σχετικά με τη γενική απαγόρευση της εφαρμογής τεχνικών εξόρυξης με χρήση κυανιδίων στην ΕΕ

Kartika Tamara Liotard, Sabine Wils, João Ferreira, Jiří Maštálka
εξ ονόματος της Ομάδας GUE/NGL

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη γενική απαγόρευση της εφαρμογής τεχνικών εξόρυξης με χρήση κυανιδίων στην ΕΕ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ,
- έχοντας υπόψη την αρχή της πρόληψης, όπως ορίζεται στη Διακήρυξη του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, καθώς και στη Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα που συνάφθηκε τον Ιούνιο του 1992 στο Ρίο Ιανέιρο,
- έχοντας υπόψη τους περιβαλλοντικούς στόχους της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα, 2000/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, η οποία επιτρέπει τη χρήση κυανιδίων στην εξορυκτική βιομηχανία και ορίζει μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα κυανιδίων,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου (Σεβέξο II) σχετικά με την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες, όπου αναφέρεται ότι [...] ορισμένες δραστηριότητες αποθήκευσης και επεξεργασίας κατά την εξόρυξη [...] ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη, με βάση την οποία τα κράτη μέλη μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να μην καταλογίζουν στους φορείς εκμετάλλευσης το κόστος της βλάβης που προκαλείται στο περιβάλλον,
- έχοντας υπόψη το 18μηνο πρόγραμμα της Ισπανικής, της Βελγικής και της Ουγγρικής Προεδρίας και τις προτεραιότητές του σε σχέση με την πολιτική για τα ύδατα και τη βιοποικιλότητα,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της ερευνητικής αποστολής της UNEP/OCHA σχετικά με τη διαρροή κυανιδίων στην Μπία Μάρε (Ρουμανία), του Μαρτίου του 2000, καθώς και την έκθεση της διεθνούς ειδικής ομάδας για τη διερεύνηση του ατυχήματος στην Μπία Μάρε, του Δεκεμβρίου του 2000,
- έχοντας υπόψη τα μέτρα της Δημοκρατίας της Τσεχίας για τη γενική απαγόρευση των τεχνικών με χρήση κυανιδίων στο πλαίσιο της τροποποίησης του Νόμου περί Μεταλλείας, 44/1988, το 2000, καθώς και την τροποποίηση του ουγγρικού Νόμου περί Μεταλλείας, 48/1993, το 2009, στο πλαίσιο της οποίας θεσπίζεται γενική απαγόρευση των τεχνικών εξόρυξης με χρήση κυανιδίων στην ουγγρική επικράτεια, όπως επίσης το γερμανικό νομοθετικό διάταγμα του 2002 για την απαγόρευση της εξόρυξης με εκχύλιση

κυανιδίων,

- έχοντας υπόψη την ερώτηση της 17ης Μαρτίου 2010 προς την Επιτροπή, σχετικά με την απαγόρευση της εφαρμογής τεχνικών εξόρυξης με χρήση κυανιδίων στην ΕΕ (Ο-0035/2010 – Β7-0206/2010),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 115, παράγραφος 5, και το άρθρο 110, παράγραφος 2, του Κανονισμού,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΟΗΕ κήρυξε το 2010 Διεθνές Έτος Βιοποικιλότητας και καλεί για παγκόσμια δράση το 2010 με στόχο τη διαφύλαξη της ποικιλίας των ζωικών μορφών στη γη,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κυανίδια είναι χημικές ουσίες υψηλής τοξικότητας που χρησιμοποιούνται στην εξόρυξη χρυσού και κατατάσσονται στους κύριους ρυπαντές σύμφωνα με το Παράρτημα VIII της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα, μπορούν δε να έχουν καταστροφικές και αναντίστροφες επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον και, συνεπώς, στη βιοποικιλότητα·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην κοινή θέση των Υπουργών Περιβάλλοντος της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας και της Σλοβακίας σχετικά με τη βιώσιμη μεταλλεία, που παρουσιάστηκε κατά τη 14η συνάντηση των Υπουργών Περιβάλλοντος των κρατών της Ομάδας του Βίζεγκραντ στις 25 Μαΐου 2007 στην Πράγα (Τσεχική Δημοκρατία), εκφράζεται ανησυχία σχετικά με τις επικίνδυνες τεχνικές που εφαρμόζονται και σχεδιάζονται για τις μεταλλευτικές δραστηριότητες στα διάφορα ορυχεία στην περιοχή, οι οποίες ενέχουν σημαντικό κίνδυνο για το περιβάλλον, με πιθανές συνέπειες σε διασυνοριακό επίπεδο·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο της Σύμβασης της Σόφιας σχετικά με το συντονισμό για την προστασία και την αειφορική εκμετάλλευση του ποταμού Δούναβη, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν ότι πέρα από τις επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας στο πλαίσιο της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα, τα κυανίδια θεωρούνται επίσης σχετικά επικίνδυνες ουσίες,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι πριν από 10 χρόνια περισσότερα από 100.000 κυβικά μέτρα νερό μολυσμένο με κυανίδια διέρρευσαν από δεξαμενή χρυσωρυχείου της Μπάρια Μάρε (Ρουμανία) στον ποτάμιο σύστημα Σόμες-Τίτσα-Δούναβη και προκάλεσαν τη μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή της κεντρικής Ευρώπης την εποχή εκείνη· τα τοξικά υλικά προκάλεσαν το θάνατο πολλών οργανισμών, καταστρέφοντας το οικολογικό σύστημα, βλάπτοντας την τροφική αλυσίδα και υποβαθμίζοντας τις βασικές λειτουργίες του ποταμού για τον άνθρωπο για πολλά χρόνια· στην περισσότερο μολυσμένη περιοχή του ποταμού Τίτσα αναφέρεται ότι σκοτώθηκαν το 100% του πλαγκτού, το 82% των ιχθύων και το 50-60% των υδρόβιων ασπονδύλων,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι την τελευταία εικοσιπενταετία έχουν συμβεί σε ολόκληρο τον κόσμο περισσότερα από 30 μεγάλα ατυχήματα με διαρροή κυανιδίων, και ότι δεν υπάρχει καμιά ουσιαστική εγγύηση ότι τέτοια ατυχήματα δεν θα ξανασυμβούν, λαμβανομένων ιδιαίτερα υπόψη ότι των κλιμακούμενων ακραίων καιρικών συνθηκών, όπως οι ισχυρές και συχνές βροχοπτώσεις, σύμφωνα με τις προβλέψεις την Τέταρτης Έκθεσης

Αξιολόγησης της Διακυβερνητικής Ομάδας για την Κλιματική Μεταβολή·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθούν να υποβάλλονται νέα σχέδια για μεγάλης κλίμακας επιφανειακές εκμεταλλεύσεις χρυσού με τη χρήση κυανιδίων, σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, που θέτουν περαιτέρω σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον,
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να φέρνουν και να διατηρούν τους υδάτινους πόρους σε «καλή κατάσταση», καθώς και να προλαμβάνουν τη ρύπανσή τους με επικίνδυνες ουσίες, ωστόσο η ποιότητα των υδάτων θα μπορούσε επίσης να εξαρτάται από την ποιότητα των υδάτων της αντίστοιχης υδρολογικής λεκάνης ποταμού γειτονικής χώρας όπου εφαρμόζονται τεχνικές εξόρυξης με χρήση κυανιδίων,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διασυνοριακές επιπτώσεις από ατυχήματα με κυανίδια, ιδιαίτερα όσον αφορά τη μόλυνση μεγάλων υδρολογικών λεκανών και υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων, υπογραμμίζουν την ανάγκη για μια προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ στη σοβαρή περιβαλλοντική απειλή που συνεπάγεται η εξόρυξη με χρήση κυανιδίων,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έχουν θεσπιστεί ακόμα κανόνες πρόληψης και οικονομικές εγγυήσεις, η δε εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη μεταλλεία με χρήση κυανιδίων εξαρτάται και από τις ικανότητες της εκτελεστικής εξουσίας σε κάθε κράτος μέλος, και ως εκ τούτου το να συμβεί ατύχημα είναι απλώς θέμα χρόνου και ανθρώπινης αμέλειας,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία για τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως σε ορισμένα κράτη μέλη,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταλλεία με τη χρήση κυανιδίων δημιουργεί λίγες θέσεις εργασίας και μάλιστα διάρκειας μόνο οκτώ έως 16 ετών, ενώ ενέχει κίνδυνο τεράστιων διασυνοριακών οικολογικών καταστροφών, οι αποζημιώσεις για τις οποίες συνήθως δεν καταβάλλονται από τις υπεύθυνες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης, που ως επί το πλείστον εξαφανίζονται ή κηρύσσουν πτώχευση, αλλά από το κράτος, δηλαδή τους φορολογούμενους,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν μακροπρόθεσμη ασφάλιση που να μπορεί να καλύψει το κόστος μελλοντικού ατυχήματος ή αστοχίας,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για να παραχθούν δύο γραμμάρια χρυσός χρειάζεται να εξορυχθεί ένας τόννος μετάλλευμα χαμηλής περιεκτικότητας και να δημιουργηθούν επιτόπου τεράστιες ποσότητες αποβλήτων, στα οποία παραμένει τελικά και το 25-50% του χρυσού· επιπλέον, στη μεταλλεία μεγάλης κλίμακας με χρήση κυανιδίων χρησιμοποιούνται εκατομμύρια κιλά κυανίδιο του νατρίου ετησίως, η μεταφορά και την αποθήκευση του οποίου ενέχει μεγάλο κίνδυνο καταστροφικών συνεπειών σε περίπτωση αστοχίας·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι στη μεταλλεία με χρήση κυανιδίων, που θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν τις τεχνικές με βάση τα κυανίδια,

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη τις έντονες δημόσιες αντιδράσεις στα συνεχιζόμενα σχέδια μεταλλείας με τη χρήση κυανιδίων, σε ολόκληρη την Ευρώπη, όχι μόνο από ιδιώτες, τοπικές κοινότητες και ΜΚΟ, αλλά και από κρατικούς φορείς, κυβερνήσεις και πολιτικούς,

1. θεωρεί ότι η συμμόρφωση προς τους στόχους της ΕΕ που περιλαμβάνονται στην οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, και συγκεκριμένα η καλή χημική κατάσταση και η προστασία των υδάτινων πόρων, όπως επίσης η προστασία της βιοποικιλότητας, είναι δυνατόν να επιτευχθούν μόνο με την απαγόρευση της μεταλλείας με τη χρήση κυανιδίων·
2. ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει πλήρη απαγόρευση της μεταλλείας με τη χρήση κυανιδίων στην ΕΕ πριν από το τέλος του 2010, δεδομένου ότι αυτός είναι ο μόνος ασφαλής τρόπος για την προστασία των υδάτινων πόρων μας από τη ρύπανση με κυανίδια από μεταλλευτική δραστηριότητα·
3. λαμβάνει υπόψη τις σχετικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του συστήματος της ΕΕ και των Ηνωμένων Εθνών, και παροτρύνει ένθερμα για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ασφαλέστερων εναλλακτικών μεθόδων μεταλλείας -ιδίως χωρίς τη χρήση κυανιδίων·
4. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μην υποστηρίζουν μεταλλευτικά σχέδια που περιλαμβάνουν μεθόδους με τη χρήση κυανιδίων στην ΕΕ, άμεσα ή έμμεσα, μέχρι να εφαρμοστεί γενική απαγόρευση, ούτε να υποστηρίζουν τέτοια σχέδια σε τρίτες χώρες·
5. ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας για τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, προκειμένου να επιβληθεί σε όλες τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης η υποχρέωση ασφάλισης για τις προκαλούμενες ζημιές και για την κάλυψη όλων των δαπανών αποκατάστασης της αρχικής γεωλογικής και χημικής κατάστασης του περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αστοχίας·
6. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και στα Κοινοβούλια και τις Κυβερνήσεις των κρατών μελών·